

DIGI- JA
VÄESTÖTIETO-
VIRASTO

Varmennekuvaus

Digi- ja väestötietoviraston organisaatiovar-
menne

1.6.2021

ISO 9001

ISO/IEC 27001

[Yksikkö] / [Kirjoita teksti tähän]

1.6.2021

Dokumentinhallinta

Omistaja	
Laatinut	Ville Aarnio
Tarkastanut	
Hyväksynyt	Mikko Pitkänen

Version hallinta

versionro	mitä tehty	pvm/henkilö
v1.0	Version 1.0	1.6.2021/VA

[Yksikkö] / [Kirjoita teksti tähän]

1.6.2021

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Varmennekuvaus	4
2.1	Varmentajan yhteystiedot	4
2.2	Varmenteen tyyppi, tarkistamismenettely ja käyttötarkoitus	4
2.3	Varmenteeseen luottaminen.....	5
2.4	Varmenteen haltijan velvollisuudet.....	5
2.5	Varmenteeseen luottavan osapuolen varmenteen tarkistamiseen liittyvät velvollisuudet.....	6
2.6	Vastuunrajoitukset.....	6
2.7	Sovellettavat sopimukset, varmennuskäytäntö ja varmennepolitiikka	7
2.8	Yksityisyyden suoja.....	7
2.9	Korvauskäytäntö	8
2.10	Sovellettava lainsäädäntö ja erimielisyyksien ratkaiseminen	8
2.11	Varmentajan toiminnan tarkastusmenettely	8

[Yksikkö] / [Kirjoita teksti tähän]

1.6.2021

1 Johdanto

Tämä dokumentti kuvaa yleisellä tasolla varmentajan toimintatapoja sekä organisaatiovarmenteen käytön ehtoja ja rajoituksia.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta annettua asetusta (Asetus) sovelletaan luottamuspalveluiden allekirjoitusvarmenteiden osalta 1.7.2016 alkaen. Tässä asiakirjassa määritellään menettelytapavaatimukset, jotka koskevat Asetun mukaisesti allekirjoitusvarmenteita myöntävien varmentajien toimintaa ja hallintokäytäntöjä. Tässä asiakirjassa esitetyissä menettelytapavaatimuksissa kuvataan turvallisen allekirjoituksen luomisvälineen käyttö.

Digi- ja väestötietovirasto noudattaa Asetuksen N:o (EU) 910/2014 luottamuspalveluiden mukaista yleisölle myönnettäviä allekirjoitusvarmenteita koskevaa varmennepolitiikkaa. Asiakirjan viitetiedot ovat ETSI EN 319 411-1 [2] QSCD mukaisesti; OID: 0.4.0.194112.1.2. Tämän varmennepolitiikan mukaisesti myönnettäviä allekirjoitusvarmenteita voi käyttää sellaisten sähköisten allekirjoitusten vahvistamisessa, jotka vastaavat Asetuksessa kuvattuja sähköisten allekirjoitusten hyväksytyjä varmenteita ja luontivälineitä, kuten Asetuksen 28 ja 29 artiklassa säädetään.

[Yksikkö] / [Kirjoita teksti tähän]

1.6.2021

2 Varmennekuvaus

2.1 Varmentajan yhteystiedot

Digi- ja väestötietovirasto

PL 123 (Lintulahdenkuja 2)

Puh. +358 295 535 001

00531 Helsinki

Fax. +358 9 876 4369

Y-tunnus: 0245437-2

kirjaamo@dvv.fi

Digi- ja väestötietovirasto (DVV) Varmennepalvelut

PL 123

00531 Helsinki

www.fineid.fi

2.2 Varmenteen tyyppi, tarkistamismenettely ja käyttötarkoitus

Organisaatiovarmenne sisältää allekirjoitus- ja tunnistamisvarmenteet, joista on säädetty laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista.

Tässä asiakirjassa määritellään menettelytapavaatimukset, jotka koskevat allekirjoitusvarmenteita myöntäviä varmentajia sekä vahvan sähköisen tunnistamisvälineen tarjoajana olevaa Digi- ja väestötietovirastoa. Menettelytapavaatimuksia asetetaan varmenteita myöntävien varmentajien toiminnalle ja hallintakäytännölle, jotta tilaajat, varmentajan varmentamat allekirjoittajat sekä varmenteeseen luottavat osapuolet voisivat luottaa siihen, että varmenteella voidaan vahvistaa sähköisiä allekirjoituksia.

Organisaatiovarmennetta haetaan käymällä henkilökohtaisesti rekisteröijänä toimivassa rekisteröintipisteessä. Rekisteröijä tunnistaa varmenteen hakijan luotettavasti hyväksytyistä poliisin myöntämistä voimassaolevista asiakirjoista, joita ovat henkilökortti (1.3.1999 jälkeen myönnetty), passi sekä 1.10.1990 jälkeen myönnetty ajokortti. Hyväksyttäviä tunnistamisasiakirjoja ovat myös Euroopan talousalueen jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinon viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi tai henkilökortti, Euroopan talousalueen jäsenvaltion viranomaisen 1.10.1990 jälkeen myöntämä voimassa oleva ajokortti ja muun valtion viranomaisen myöntämä voimassa oleva passi. Tieto tunnistustavasta merkitään hakemuslomakkeeseen ja rekisteröintipisteen virkailija vahvistaa omalla allekirjoituksellaan, että henkilöllisyyden tunnistus on tapahtunut. Asiakasorganisaation kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti varmennetta voidaan hakea myös Digi- ja väestötietoviraston 1.3.2010 jälkeen myöntämällä Digi- ja väestötietoviraston myöntämällä varmenteella.

[Yksikkö] / [Kirjoita teksti tähän]

1.6.2021

Organisaatiovarmennetta voidaan käyttää henkilön todentamiseen, tiedon salaukseen ja sähköiseen allekirjoitukseen. ”Varmennepolitiikka organisaatiovarmennetta varten” - dokumentin mukaisesti myönnetyt allekirjoitusvarmenteet täyttävät Asetuksen ja sen liitteiden tarkoittamat allekirjoitusvarmenteeille asetettavat vaatimukset. Varmennetta voidaan käyttää käyttötarkoituksensa mukaisesti rajoituksitta hallinnollisissa sekä yksityisen organisaation tarjoamissa sovelluksissa ja palveluissa.

Digi- ja väestötietovirasto toimii myös 1.12.2010 alkaen terveydenhuollon lakisääteisenä varmentajana sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain (159/2007), sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) sekä väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain (304/2019) nojalla.

2.3 Varmenteeseen luottaminen

Varmenteen käyttötarkoitus on määritelty kunkin varmenteen varmennepolitiikassa, varmennuskäytännössä sekä varmenteen haltijalle annettavassa käyttöohjeessa. Varmennetta saa käyttää vain sen käyttötarkoituksen mukaisesti. Varmenteeseen luottavan osapuolen on tarkastettava, että käytettävän varmenteen voimassaoloaika ei ole päättynyt eikä varmenne ole sulkulistalla. Varmenteeseen luottava osapuoli ei voi vilpittömässä mielessä luottaa varmenteeseen, mikäli varmenteen voimassaoloa ei ole tarkistettu sulkulistalta. Varmenteeseen luottavalla osapuolella on velvollisuus tarkistaa varmenteet sulkulistalta ennen hyväksymistä mitätöinnin varalta.

2.4 Varmenteen haltijan velvollisuudet

Varmenteen käyttötarkoitus on määritelty kunkin varmenteen varmennepolitiikassa, varmennuskäytännössä sekä varmenteen haltijan käyttöohjeissa. Varmennetta saa käyttää vain sen käyttötarkoituksen mukaisesti sähköiseen allekirjoitukseen, todentamiseen tai tiedon salaamiseen.

Varmenteen haltija vastaa siitä, että varmennetta haettaessa ilmoitetut tiedot ovat oikeita.

Varmenteen haltija on vastuussa toimikortin käytöstä, kortilla tekemistään oikeustoimista ja niiden taloudellisista seuraamuksista. Allekirjoitusvarmenteen osalta noudatetaan, mitä Asetuksessa ja laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista on määrätty.

Varmenteen haltija säilyttää yksityiset avaimensa ja niiden käyttämiseen tarvittavat tunnusluvut erillään sekä pyrkii estämään yksityisten avaintensa katoamisen, joutumisen ulkopuolisten käsiin, muuttamisen tai luvattoman käytön. Toimikortin luovuttaminen tai PIN-tunnuksen paljastaminen toiselle henkilölle esim. lainaamalla vapauttaa varmentajan ja varmenteeseen luottavan osapuolen kortin käyttämisestä mahdollisesti aiheutuvista vastuista.

Toimikorttia käsitellään ja suojataan samalla huolellisuudella kuin muita vastaavia kortteja tai asiakirjoja, kuten esimerkiksi luottokortteja, ajokorttia ja passia. Henkilökohtaiset tunnusluvut on säilytettävä fyysisesti eri paikassa kuin toimikortti.

[Yksikkö] / [Kirjoita teksti tähän]

1.6.2021

2.5 Varmenteeseen luottavan osapuolen varmenteen tarkistamiseen liittyvät velvollisuudet

Varmenteeseen luottavan osapuolen on tarkastettava, että käytettävä varmenne on voimassa ja että varmenne ei ole sulkulistalla. Jos varmenteeseen luottava osapuoli kopioi sulkulistan hakemistosta, sen on varmistettava sulkulistan aitous tarkistamalla sulkulistan sähköinen allekirjoitus. Lisäksi on tarkistettava sulkulistan voimassaoloaika. Sulkulistan voimassaoloaika on 8 tuntia.

Mikäli uusinta sulkulistaa ei voida saada hakemistosta laitteiston tai hakemistopalvelun toimintahäiriön vuoksi, varmennetta ei pitäisi hyväksyä, mikäli viimeisen saadun sulkulistan voimassaoloaika on päättynyt. Kaikki varmenteiden hyväksymiset tämän voimassaoloajan jälkeen tapahtuvat varmenteeseen luottavan osapuolen omalla riskillä.

2.6 Vastuunrajoitukset

Varmennepalveluiden tuottamiseen liittyvä Digi- ja väestötietoviraston vahingonkorvausvastuu määräytyy varmenteen hakijan kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisesti. Digi- ja väestötietovirastoa koskevat lain vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain mukaiset varmentajan vahingonkorvausvastuut. Soveltuvien osin sovelletaan myös vahingonkorvauslakia (412/1974).

Digi- ja väestötietovirasto ei vastaa tunnuslukujen, PUK-koodin ja varmenteen haltijan yksityisten avainten paljastumisen seurauksena syntyvistä vahingoista, ellei paljastuminen välittömästi johdu Digi- ja väestötietoviraston toiminnasta.

Digi- ja väestötietovirasto vastaa varmenteen haltijalle ja varmenteeseen luottavalle osapuolelle enintään aiheutuneista välittömistä vahingoista, mikäli vahinko johtuu Digi- ja väestötietoviraston välittömästä toiminnasta, kuitenkin enintään 15 % edeltävän 3 kuukauden varmennelaskutuksen määrä (DVV:lle tuloutettava osuus).

Digi- ja väestötietovirasto ei vastaa toimikortin haltijalle aiheutuneista välillisistä tai seurannaisvahingoista. Digi- ja väestötietovirasto ei myöskään vastaa varmenteeseen luottavan osapuolen tai toimikortin haltijan muun sopimuskumppanin mahdollisesti kärsimistä välillisistä tai seurannaisvahingoista.

Digi- ja väestötietovirasto ei vastaa yleisten tietoliikenneyhteyksien eikä tietoverkkojen, esimerkiksi internetin toimivuudesta eikä siitä, jos oikeustoimen suorittaminen estyy kortinhaltijan käyttämän laitteen tai kortinlukijaohjelmiston toimimattomuudesta eikä siitä, että korttia käytetään vastoin sen käyttötarkoitusta.

Varmentajalla on oikeus keskeyttää palvelu muutos- tai huoltotoimien ajaksi. Sulkulistaa koskevista muutoksista tai huoltotoista ilmoitetaan etukäteen.

Varmentajalla on oikeus kehittää edelleen varmennepalvelua. Varmenteen haltijan tai varmenteeseen luottavan osapuolen on vastattava tämän vuoksi aiheutuvista omista kustannuksista eikä varmentaja ole velvollinen korvaamaan varmenteen haltijalle tai varmenteeseen luottavalle osapuolelle tällaisesta varmentajan kehittämistyöstä aiheutuvista kustannuksista.

[Yksikkö] / [Kirjoita teksti tähän]

1.6.2021

Varmentaja ei vastaa varmennetta käytettäessä varmenteeseen pohjautuvien loppukäyttäjälle verkkopalvelun tai sovelluksen virheistä tai niistä aiheutuvista kustannuksista.

Varmenteen haltijan vastuu varmenteen käyttämisestä päättyy, kun hän tai varmenteen haltijan organisaation edustaja on ilmoittanut sulkupalveluun tarvittavat tiedot varmenteen sulkemiseksi ja saatuaan puhelun vastaanottaneelta virkailijalta ilmoituksen varmenteen sulkulistalle viemisestä. Vastuun katkaisemiseksi sulkuilmoitus on tehtävä välittömästi, kun syy ilmoittamiseen on havaittu.

2.7 Sovellettavat sopimukset, varmennuskäytäntö ja varmennepolitiikka

Varmenteen hakijan oikeudet ja velvollisuudet on mainittu hakemusasiakirjassa ja yleisissä käyttöohjeissa, jotka muodostavat varmenteen hakijan kanssa tehtävän sopimuksen. Hakemusasiakirjassa on tiedot kummankin osapuolen oikeuksista ja velvollisuuksista. Hakemusasiakirjassa ja käyttöohjeissa mainitaan selkeästi, että organisaatiovarmenteen hakija hyväksyy nimikirjoituksellaan annettujen tietojen oikeellisuuden sekä varmenteen luomisen ja julkaisun tai asiakasorganisaation kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti muuten varmenteeseen luottavan osapuolen tietoon. Samalla hakija hyväksyy organisaatiovarmenteen käyttöön liittyvät säännöt ja ehdot sekä huolehtii organisaatiovarmenteen ja sen tunnuslukujen säilyttämisestä sekä mahdollisen väärinkäytön tai kortin katoamisen ilmoittamisesta.

Varmentajan ja Rekisteröijän, Kortinvalmistajan sekä muiden varmennepalveluiden osa-alueita tuottavien toimittajien kesken on laadittu sopimus, joka ilmaisee kiistattomasti kummankin osapuolen oikeudet, vastuut ja velvoitteet.

Kun Varmentaja myöntää organisaatiovarmenteen, se samalla hyväksyy varmennehakemuksen.

Digi- ja väestötietovirasto laatii erillisen varmennuskäytännön jokaiselle myöntämälleen varmennetyypille. Varmennuskäytäntö viittaa varmennepolitiikka-asiakirjaan, joka on varmennetyypistä kuvaava yleisempi säännöstö ja ohjeisto ja joka on yhteinen kaikille organisaatiovarmenteille siitä riippumatta, mille tekniselle välineelle varmenne on sijoitettu.

Digi- ja väestötietovirasto julkaisee varmennepolitiikan ja varmennuskäytännön myöntämiensä varmenteiden osalta. Varmennepolitiikka kuvaa varmennetyypin osalta käytettävät menettelytavat, käyttöehdot, vastuiden jaon ja muut varmenteen käyttöön liittyvät näkökulmat. Varmennuskäytäntö kuvaa tarkemmin, miten varmennepolitiikkaa sovelletaan eri teknisillä alustoilla.

Sekä varmennepolitiikka että varmennuskäytäntö ovat saatavilla osoitteesta www.fineid.fi.

2.8 Yksityisyyden suoja

Varmentaja ja Rekisteröijä noudattavat varmenteen haltijoiden henkilötietojen käsittelyssä hyvää tietojenkäsittelytapaa sekä tietosuojaa. Henkilötietojen käsittelyyn kiinnitetään erityistä huolellisuutta ja Digi- ja väestötietovirasto on julkaissut varmennepalveluiden osalta erityiset henkilötietolain mukaiset käytännösäännöt.

2.9 Korvauskäytäntö

Varmennepalveluiden tuottamiseen liittyvä Digi- ja väestötietoviraston vahingonkorvausvastuu määräytyy varmenteen hakijan kanssa tehdyn palvelusopimuksen mukaisesti. Digi- ja väestötietovirastoa koskevat lain vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain mukaiset varmentajan vahingonkorvausvastuut. Soveltuvien osin sovelletaan myös vahingonkorvauslakia (412/1974).

Digi- ja väestötietovirasto vastaa varmenteen haltijalle ja varmenteeseen luottavalle osapuolelle enintään aiheutuneista välittömistä vahingoista, mikäli vahinko johtuu Digi- ja väestötietoviraston välittömästä toiminnasta, kuitenkin enintään 15 % edeltävän 3 kuukauden varmennelaskutuksen määrä (DVV:lle tuloutettava osuus).

2.10 Sovellettava lainsäädäntö ja erimielisyyksien ratkaiseminen

Organisaatiovarmenne täyttää Asetuksen mukaiset allekirjoitusvarmenteen vaatimukset.

Vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetussa laissa (617/2009) on säädetty varmenteella tehdyistä sähköisistä allekirjoituksista. Digi- ja väestötietoviraston myöntämistä varmenteista on säädetty väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetussa laissa (304/2019).

Varmennepalveluiden tuottamiseen liittyvä Digi- ja väestötietoviraston vahingonkorvausvastuu määräytyy vahingonkorvauslain (412/1974) säännösten mukaisesti. Digi- ja väestötietovirastoa koskee myös lain vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista (617/2009) ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) mukaiset vaatimukset.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain mukaan varmenteilla voidaan aina asioida viranomaishallinnossa.

Varmentajia valvoo Traficom.

Organisaatiovarmenteet on luotu noudattaen laissa väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista, laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista, laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa ja varmennepolitiikassa esitettyjä menettelyjä ja varmenteen haltijan antamien tietojen mukaisesti.

2.11 Varmentajan toiminnan tarkastusmenettely

Traficom voi tarkastaa varmentajan toiminnan laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista säädetyin edellytyksin. Digi- ja väestötietovirasto voi tarkastaa tekniset toimittajansa sen mukaisesti, kuin teknisten toimittajien kanssa tehdyissä teknisissä toimitussopimuksissa tarkastusmenettely on kirjattu. Tarkastus tehdään vähintään kerran vuodessa ja aina, kun uusi sopimuskausi alkaa.

[Yksikkö] / [Kirjoita teksti tähän]

1.6.2021

Tarkastuksen avulla selvitetään, toimiiko tekninen toimittaja sopimuksen mukaisesti huomioiden tietoturvastandardien vaatimukset. Pääsääntöisesti teknistä toimittajaa arvioidaan ISO/IEC 27001 standardin sekä Traficomien määräysten mukaisesti.

Tarkastuksen suorittaa Digi- ja väestötietoviraston tietoturvapääällikkö tai Digi- ja väestötietoviraston hankkima ulkopuolinen tarkastaja, joka on erikoistunut varmennepalveluihin liittyvien teknisten toimittajien auditointiin. Tarkastus suoritetaan huomioiden tietoturvan kahdeksan osa-alueen toteutus. Tarkastettavia tietoturvallisuuden ominaisuuksia ovat luottamuksellisuus, eheys ja käytettävyys.

Tarkastus kattaa Traficomien antamat määräykset tietoturvallisuudesta varmentajalle.

Tarkastuksessa verrataan politiikkaa ja soveltamisohjeita koko varmenneorganisaation ja – järjestelmän toimintaan. Digi- ja väestötietoviraston vastuulla on soveltamisohjeiden yhdenmukaisuus varmennepolitiikan kanssa.

[Yksikkö] / Aarnio Ville

**Digi- ja väestötietoviraston
organisaatiovarmenne**
[Tarkenne]

31.3.2021

[Numero]
[Liite]

10 (10)

